

לקובעו חובה ואפילו לרבי יהושע –

To establish it as an obligation, and even according to *Rabi Yehoshua*

Overview

The Gemara negated a proof that an ע"ע הנמכר לישׂראל is בקרובים, because we can say that the ארץ וגו' גאולה וגו' of פסוק which states that the ברייתא states that the ע"ע is referring to an לנכרי (and בתים), and even though that regarding an או דודו או בן דודו יגאלנו, nevertheless we require the תורה clearly states the ע"ע הנמכר לנכרי, the ע"ע הנמכר to establish it as a חובה for the קרובים to redeem this ע"ע הנמכר. ר' יהושע concludes that this is true even according to the Gemara.

פירש בקונטרס¹ ואפילו לרבי יהושע דאמר לגבי שדה אחוזה רשות הכא מודה דהוי חובה -
 explained this to mean that and even according to ר"י who maintains
 regarding a שדה אחוזה that it is optional for the קרובים to redeem the שדה אחוזה,
 however here regarding an הנמכר לנכרי ע"ע he admits to ר"א that it is obligatory
 for the relatives to redeem him -

כי היכי דלא יטמע בין העובדי כוכבים -

In order that he should not be assimilated amongst the gentiles –

תוספות responds to an anticipated question:²

והכא לא שייך לאקשוויי מאי בכל דהא לא נכתב בההיא עניינא³ -

And here it is not applicable to ask, why do we need the word 'בכל', as we asked previously, since the rules of ע"ע הנמכר לנכרי, were not written in that פרשה!

תוספות asks:

אך הקשה הרב רבינו שמואל מקוצי כיון דמוקי לה כרבי יהושע -

¹ בד"ה ואפי'.

² The Gemara previously (on the עמוד א' asked that according to ר"א that the פסוק לארץ תתנו גאולה אחותכם גאולה תתנו לארץ פסוק is coming נגאל בקרובים because the בתי החצירים are coming, why do we need the 'בכל'. [We know that the בתי החצירים are coming because the תורה writes by them יהשב הארץ חשב, that they are similar to אחוזה, שדה אחוזה, and by שדה אחוזה it is clearly stated that it is נגאל בקרובים, we only need the פסוק of 'וגו' בכל ארץ in order לקבעו חובה, for that purpose the פסוק is sufficient, we do not need the extra word 'בכל'.] The same question should apply here; we know that an לנכרי is ע"ע הנמכר לנכרי, it says so explicitly in the תורה, we only need to derive that it is חובה for them to redeem him, for that purpose the פסוק (ובכל) ארץ אחותכם וגו' is sufficient; why do we need the extra 'ובכל'. תוספות responds to this question.

³ When we are discussing חובה לקבוע ש"א by מוכר and בתי התצרים which are written immediately after the פסוק of וכלל ובכל ארץ אחוזתכם פסוק is understood, for we assume that the פסוק of וכלל ובכל ארץ אחוזתכם is referencing חובה לקבוע ש"א, etc.; we do not need the extra word בכל. However regarding an ע"ע הנמכר לנכרי which is not written in the 'פרשה' of וכלל ובכל ארץ אחוזתכם (בתי התצרים) so I know from the extra פסוק that it is teaching us חובה לקבוע ש"א, etc.; we do not need the extra word בכל. (but later on), if it would not say 'וכלל', we would not know that this חובה לקבוע is referencing an ע"ע הנמכר לנכרי, therefore we need an extra ריבוי of בכל to teach us that the חובה לקבוע applies (even) to an ע"ע הנמכר לנכרי.

- ר"י ברייתא like the⁴ asked; since we are establishing the שמואל מקוצי However, על כרחך לא חזי לקובעו חובה אלא בעבד עברי בלבד⁵ -

Perforce the חומה of לימוד applies only to ע"ע, but not to ערי חומה - ואם כן אין הריבוי דבכל ארץ אחוזתכם שוה -

So therefore the addition derived from אחוזתם בכל ארץ אחוזתכם and בתי ערי חומה regarding are not the same -

שהרי לענין בתי ערי חומה אין מרבה קביעות חובה⁶ ולענין עבד עברי הוא מרבה חובה⁷ - For regarding בע"ח the פסוק is not including חובה, but regarding ע"ע the פסוק is including חובה -

ואם כן הוה ליה למימר בתי החצרים ועבד עברי הנמכר לעובד כוכבים - Therefore the גמרא should have answered that בתי in the ברייתא refers to בתי נגאל - and even though we already know by these two that they are נגאל - בכל גאולה of פסוק nevertheless the בקרובים

ולקובעו חובה בשתייהן וכרבי אליעזר ואז הוי ריבוי שוה: Comes to establish as an obligation in both these cases as ר"א maintains, and then the ריבוי would be the same by both ע"ע and בתי החצרים וע"ע does not answer this question.

Summary

It is more appropriate that when there is one ריבוי for two items that the ריבוי should be the same for both of them.

Thinking it over

The גמרא here never said that בתי refer to בע"ח (in fact previously the גמרא concluded that it can refer to בתי החצרים); all the גמרא answered here is the ע"ע is referring to a נמכר לנכרי (and בתי החצרים remains as בתי); the גמרא merely adds that regarding ע"ע, even ר"י agrees לקובעו חובה. What is תוספות question?⁸

⁴ This is referring to the ברייתא on כא, א which states, 'בכל וגו' גאולה תתנו לרבות בתים וע"ע'. According to ר"א the word בתי (in this ברייתא) refers to בתי החצרים (where we already know that it is נגאל בקרובים) and the פסוק of גאולה is בכל גאולה (but not חובה). [However, according to ר"י, the בתי in the ברייתא is referring to ערי חומה that they are נגאל בקרובים (for the חובה).] The גמרא is now saying that the words ע"ע (in the ברייתא) refer to an נמכר לנכרי (where we already know that he is נגאל בקרובים) and the פסוק of גאולה וגו' teaches us לקובעו חובה even according to ר"י.

⁵ By ע"ע the תורה explicitly states that he is נגאל בקרובים. See footnote # 4.

⁶ By ערי חומה the תורה does not mention that it is נגאל בקרובים therefore the ריבוי of גאולה וגו' can only include that it may be נגאל בקרובים (which is a חידוש), but it cannot teach us (also) that it is חובה. Additionally the reason of לא יטמע (which applies to נמכר לנכרי) does not apply to בע"ח.

⁷ See footnote # 4 & 5 that by ע"ע where we already know that נגאל בקרובים, the פסוק בכל גאולה adds לקובעו חובה.

⁸ See (לר' חיים דובר מאנאשביץ) שנות חיים.